

Met elkaar, aan de slag

Coalitieakkoord 2026 - 2030 gemeente Oss

VDG - CDA - D66 - VVD

Inhoud

- 4** Met elkaar, aan de slag
- 6** Wonen en stedelijke gebiedsontwikkelingen
- 8** Mobiliteit
- 10** Innovatieve Maakstad Oss
- 12** Participatie
- 14** Welzijn met ondersteuning nabij
- 16** Bestaanszekerheid en onderwijs
- 18** Schadewijk
- 20** Sport, cultuur, ontmoeten en gezondheid
- 22** Energie en klimaat
- 24** Weerbaarheid en veiligheid
- 26** Bestuur en organisatie
- 28** Financiën
- 30** Portefeuilleverdeling

Met trots presenteren VDG, CDA, D66 en VVD het coalitieakkoord:

‘Met elkaar, aan de slag’

Een akkoord op hoofdlijnen met onze ambities en prioriteiten, waarmee we richting geven voor de komende jaren. Op hoofdlijnen, zodat we kunnen inspelen op veranderende omstandigheden. Zeker ook als uitnodiging aan de Osse samenleving én aan de gemeenteraad, om samen uitwerking te geven aan onze ambities. De ontwikkeling van de gemeente is onlosmakelijk verbonden met wonen, werken, leren en leven in Oss. In deze context willen we Oss blijven ontwikkelen, met oog voor kwaliteit, toekomstbestendigheid en de mens.

Fotografie: Thomas Segers, Ruud van Breda en Gemeente Oss.
Copyright voorbehouden.

Met elkaar, aan de slag

De gemeente Oss groeit en verandert. We staan voor grote vraagstukken. Dat vraagt om een gemeentebestuur dat dichtbij mensen staat en doet wat nodig is. Dat betrouwbaar, zichtbaar en menselijk is. Een bestuur dat verantwoordelijkheid neemt, ruimte geeft aan inwoners en keuzes maakt die verder gaan dan de dag van morgen.

Het vraagt ook om een bestuur dat begrijpt dat het niet alles alleen kan oplossen. We zien dat ook inwoners, organisaties en bedrijven een belangrijke rol hebben. De grote uitdagingen waar we voor staan, kunnen we alleen samen aanpakken. Alleen dan krijgt iedereen de kans om mee te doen in onze gemeente. Met elkaar kunnen we van Oss een gemeente maken waar het fijn wonen, werken en leven is.

Wij hebben vier kernwaarden beschreven, die als ankerpunten dienen voor hoe wij willen werken. Het is onze manier van kijken en werken, die de inhoudelijke keuzes richting geeft en houvast biedt voor de komende jaren, zodat we met elkaar ook echt aan de slag kunnen met onze gezamenlijke ambities.

Met vertrouwen

Wij kiezen voor een manier van werken waarin vertrouwen leidend is. Waarbij we duidelijk zijn over wat we doen, we afspraken nakomen en we ruimte geven aan professionals en inwoners.

De gemeente Oss groeit. Die groei brengt grote uitdagingen met zich mee op allerlei terreinen. Een oplossing voor die uitdagingen en opgaven begint niet bij de inhoud, maar bij vertrouwen. Zonder vertrouwen kom je niet tot gedragen oplossingen. Vertrouwen groeit als je als gemeente luistert, uitlegt en dichtbij inwoners staat. Het groeit wanneer keuzes eerlijk zijn, verschillen worden gerespecteerd en wanneer wij transparant zijn over afwegingen, keuzes en grenzen.

Voor de toekomst

Wij kiezen voor een manier van werken waarbij wij verder kijken dan de korte termijn. Keuzes maken we met oog voor toekomstige generaties en veranderende omstandigheden. Zo zorgen we ervoor dat Oss ook in de toekomst een fijne plek is om te wonen, werken en leven. Veel van de opgaven waar de gemeente Oss voor staat zijn complex, (financieel) omvangrijk en afhankelijk van andere partijen. Ze vergen een lange adem en de vruchten plukken we soms pas in de verre toekomst. Dat maakt het noodzakelijk om keuzes te maken die ook voor de toekomst houdbaar zijn, ook vanuit financieel oogpunt.

Met de samenleving

Wij kiezen voor een manier van werken waarbij wij actief de samenwerking opzoeken met inwoners, instellingen en ondernemers. Zo ontstaat gedeeld eigenaarschap.

Als gemeente begrijpen we dat keuzes gevolgen hebben voor onze inwoners, instellingen en ondernemers. Er zijn veel verschillende belangen en oplossingen liggen niet alleen bij de gemeente. Door opgaven, keuzes en oplossingen samen met de samenleving te verkennen, sluiten deze beter aan bij de praktijk. Door initiatieven vanuit inwoners, instellingen en ondernemers te ondersteunen kan de samenleving ook zelf veel oplossen.

Voor elkaar

Wij kiezen voor een manier van werken waarbij we meer gebruikmaken van de gemeenschapskracht die onze gemeente rijk is. Voor iedere inwoner moet het mogelijk zijn om mee te doen. De gemeente kan echter niet alles voor iedereen oplossen. Dit hoeft gelukkig ook niet. In de wijken en kernen gebeurt veel vanuit inwoners zelf. Wij ondersteunen, indien nodig, initiatieven die bijdragen aan verbinding en leefbaarheid. Zo blijft de sociale basis van de gemeente sterk en veerkrachtig, toekomstgericht en ondersteunend aan inwoners die het niet lukt om volledig op eigen kracht mee te doen aan de samenleving.

En nu...aan de slag!

Wonen en stedelijke gebiedsontwikkelingen

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

Met zo'n 10.000 woningen extra tot 2040 ontwikkelt Oss zich de komende jaren sterk als woon- en werkstad. Deze groei vindt grotendeels plaats binnen het stedelijk gebied, in samenhang met werken, voorzieningen, groen en mobiliteit. Zo bouwen we aan een complete en aantrekkelijke leefomgeving. De beschikbaarheid van energie is daarbij een belangrijk aandachtspunt. De gebiedsontwikkelingen uit de Spoorzone – Schadewijk, Amsteleind, Euterpepark, Raadhuiskwartier en de Binnenstad – zijn de motor van onze (woon)verstedelijking.

De druk op de woningmarkt is groot. Betaalbare woningen zijn schaars, wachttijden lopen op en de samenstelling van huishoudens verandert. Dit vraagt om andere woningtypen en om doorstroming van mensen binnen de bestaande woningvoorraad.

Wonen gaat ook over welzijn en zorg. Steeds meer inwoners wonen langer zelfstandig, ook met een zorgvraag. Daarom verbinden we wonen, zorg en voorzieningen. We zetten in op zorgzame buurten, met ruimte voor ontmoeting, bewegen en ondersteuning.

De druk op de ruimte in de stad neemt toe. Daarom maken we duidelijke keuzes. We bouwen vooral binnen de bestaande stad, door locaties anders te gebruiken en gebouwen uit te breiden of te splitsen. Dit zorgt voor meer woningen en een meer stedelijke omgeving, met hogere bebouwing en een andere aanpak van parkeren, lopen en fietsen. Tegelijk blijft een goede leefomgeving centraal staan: een aantrekkelijke, gezonde openbare ruimte met groen, sociale veiligheid en ruimte om elkaar te ontmoeten.

Ambities voor wonen en stedelijke gebiedsontwikkelingen

In Oss werken we aan zoveel mogelijk passende en betaalbare huizen, in een prettige, gezonde en sociale leefomgeving. Ook bij groei blijft de gemeente herkenbaar, met sterke buurten en ruimte voor ontmoeting. We bouwen richting 2040 circa 10.000 woningen, met een goede mix van sociale huur, middenhuur en koop. We streven een evenwichtige woningvoorraad na, met 30% sociale huurwoningen, 40% betaalbare woningen en 30% in het hogere segment. Dus 70% van onze woningvoorraad is betaalbaar.

We sturen niet alleen op aantallen, maar ook op kwaliteit en op woonmilieus die passen bij verschillende doelgroepen en levensfasen. Zoals voor starters, jongeren,

gezinnen, ouderen of voor mensen die in een woonwagen willen wonen. Daarmee brengen we de woningmarkt weer in beweging.

Woningbouw gaat samen met voorzieningen, werk, groen, mobiliteit, en met voldoende beschikbaarheid van energie en ruimte daarvoor. Wonen verbinden we nadrukkelijk met zorg en welzijn. We bouwen aan zorgzame buurten met voorzieningen dichtbij, zodat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

We zetten vooral in op binnenstedelijke ontwikkeling: inbreiding en transformatie gaan vóór uitbreiding. We hebben niet alleen oog voor de gebiedsontwikkelingen in de stad, maar ook voor onze dorpen en kernen. We blijven aandacht houden voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO).

Welke acties krijgen onze prioriteit?

- We stellen een integraal Volkshuisvestingsprogramma op. Daarin verankeren we onze ambities uit de Woonagenda 2025 en de Omgevingsvisie, met duidelijke keuzes voor doelgroepen, woningtypen, betaalbaarheid, locaties en fasering. Het programma gaat over nieuwe woningen en over de bestaande voorraad. We geven aan hoe we doorstroming bevorderen en koppelen zorg, leefbaarheid en sterke wijken aan wonen. Samen met onze partners sturen we actief op realisatie van het programma.
- In het verlengde van het Volkshuisvestingsprogramma maken we prestatieafspraken met de woningcorporaties BrabantWonen en Mooiland. Deze afspraken gaan over betaalbaarheid van woningen, beschikbaarheid, kwaliteit, leefbaarheid en monitoring.

- Als het om ons woonprogramma gaat, sturen we strak op de gebiedsontwikkelingen in de Spoorzone – Schadewijk, Amsteleind, Euterpepark, Raadhuiskwartier en de Binnenstad – via een programma stedelijke ontwikkeling. We monitoren continu, sturen bij en prioriteren waar nodig. We professionaliseren onze aanpak met stedelijk programmeren en met gebiedsontwikkeling.
- Naast de bestaande ontwikkelingen richten we onze ambtelijke capaciteit op woningbouw in de stad en nieuwe ontwikkelingen in Megen, Haren, Lith, Oijen en het 'gebied Demen-Dieden-Deursen en Dennenburg'.
- Iedere inwoner van de gemeente Oss heeft recht op fatsoenlijke woonruimte en werk. Dat geldt ook voor arbeidsmigranten. We zetten onze huidige aanpak voort, waarbij we actief handhaven op overbewoning.
- We zorgen voor een goed functionerend 'Loket goed verhuurderschap', zodat huurders bij de gemeente terecht kunnen met klachten en misstanden.
- We nodigen marktpartijen, zorgverzekeraars en corporaties uit om tot houdbare en innovatieve woonzorgconcepten te komen die aansluiten bij ons onderzoek naar de woon-zorgbehoefte.
- Waar veel wordt ontwikkeld en gebouwd, kan overlast ontstaan. Daarom zorgen we voor een goed samenspel tussen aannemers, gemeente en omwonenden, met duidelijke afspraken over bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie tijdens de bouw.

Erfgoed

Erfgoed verbindt verleden, heden en toekomst. Oss heeft een rijke historie die zowel boven als onder de grond te vinden is. Wij willen ons erfgoed niet alleen beschermen, maar het moet ook breed gebruikt en ingezet kunnen worden. We maken inwoners en bezoekers bewust van ons erfgoed en betrekken de samenleving hier actief bij.

- In ruimtelijke ontwikkelingen nemen we erfgoed vanaf de start integraal mee. We zetten in op hergebruik van vrijkomende gebouwen en benutten lokale kennis om identiteit te versterken. Zo ontstaat een herkenbare en aantrekkelijke leefomgeving.
- We bouwen mee aan een sterk erfgoednetwerk van vrijwilligers, professionals en onderwijs, lokaal en regionaal. Tegelijk vergroten we de zichtbaarheid van erfgoed via de vrijetijdseconomie, zodat deze beleefbaar is voor inwoners én bezoekers.
- We gaan voortvarend aan de slag met de motie 'Gemeentelijke bijdrage voor de Luciakerk in Ravenstein'. We leggen een raadsvoorstel voor waarin we beschrijven hoe een mogelijke gemeentelijke bijdrage eruitziet voor de restauratie van dit nationaal erfgoed, inclusief voorwaarden voor een tegenprestatie en gebruik van cofinanciering.
- Wij onderhouden een nauwe samenwerking met de Faculteit der Archeologie van de Universiteit Leiden. Deze relatie willen wij continueren en verder versterken, onder meer door het mogelijk maken en structureel financieren van de jaarlijkse Fieldschool voor eerstejaarsstudenten.

Mobiliteit

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

Met drie treinstations, directe aansluitingen op de A50 en A59 en een binnenhaven beschikt de gemeente Oss over een robuust verkeersnetwerk. Dit vormt een goede basis voor bereikbaarheid en economische ontwikkeling en biedt kansen voor verdere verduurzaming.

De groei van de gemeente, mede door een omvangrijke woningbouwopgave, en het toenemende aantal verplaatsingen maken tegelijkertijd de grenzen van de huidige infrastructuur zichtbaarder. Het wegennet in en rond de stad loopt daarbij steeds meer tegen zijn capaciteitsgrenzen aan, met gevolgen voor de doorstroming op deze wegen en de mogelijkheid om deze over te steken. Het spoor heeft twee kanten: het is een belangrijke verbinding voor reizigers en goederen, maar vormt ook een barrière in de stad. Overwegen en kruisingen hebben invloed op doorstroming, veiligheid en stedelijke samenhang.

De druk op de ruimte neemt toe. Wonen, mobiliteit en groen vragen om samenhangende afwegingen in de ruimtelijke ordening. Dit vraagt om een evenwichtige verdeling van ruimte en mobiliteit, passend bij de verdere groei van Oss. Voor aantrekkelijke woon- en leefgebieden zijn een goede bereikbaarheid en nabijheid van voorzieningen cruciaal; te voet, op de fiets, per openbaar vervoer en met de auto. Dit geldt zowel voor het stedelijk gebied als voor de stadjes en kernen in onze gemeente.

Op regionale verbindingen zoals de A50 en bij knooppunt Paalgraven doen zich knelpunten voor, net als bij de spoorbrug Ravenstein. Dit vraagt om aanpassingen die door andere partijen dan de gemeente geprioriteerd en uitgevoerd worden. De haven tenslotte biedt kansen voor duurzamer transport via water en spoor. Transport van goederen over water kan bijdragen aan het ontlasten van het wegennet.

Ambitie voor mobiliteit

We willen dat iedereen zich makkelijk, veilig en betrouwbaar kan verplaatsen. Zo kan iedereen meedoen: naar werk, school en sociale contacten. Ook bij groei van de stad houden we Oss bereikbaar, leefbaar en veilig. Mobiliteit is daarbij geen losse opgave, maar een vast onderdeel in al onze ruimtelijke plannen.

We kiezen voor een slimme combinatie van vervoersvormen. In de stad geven we lopen, fietsen en openbaar vervoer de ruimte. Zo houden we Oss gezond en bereikbaar. De auto blijft belangrijk waar dat nodig is. Per gebiedsontwikkeling bepalen we de juiste mix aan vervoersvormen passend bij het gebiedsprofiel en afgestemd op de mobiliteitsvraag van toekomstige bewoners en bezoekers. Het parkeerbeleid maken we duidelijk en voorspelbaar, met oog voor bereikbaarheid van voorzieningen én een sterk ondernemersklimaat.

We bouwen aan een stedelijk gebied waar voorzieningen, werk en ontspanning goed bereikbaar zijn. Daarom investeren we in goede en veilige verkeersroutes, met extra aandacht voor kinderen en jongeren. Iedereen moet zich zelfstandig en veilig kunnen verplaatsen. Dat geldt voor stedelijk gebied Oss-Berghem, maar ook voor onze stadjes en kernen.

De combinatie van weg, spoor, water en een binnenhaven biedt kansen voor Oss als Innovatieve Maakstad, waarvan Pharma een onderdeel is. We willen deze combinatie versterken en kracht bijzetten. Daarbij hebben we ook oog voor veilige en goede bereikbaarheid van onze bedrijventerreinen, voor zowel werknemers als goederenvervoer.

Welke acties krijgen onze prioriteit?

- De Koersnota en het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit zijn in de vorige raadsperiode vastgesteld. Nu is het tijd om ze (verder) uit te voeren en plannen te realiseren, zoals de Noordelijke ontsluitingsweg en de spoorondertunneling Heihoeksingel. Komende raadsperiode maken we een start met de aanpak van de Saal van Zwanenbergsingel, inclusief de voorbereiding van een spoorondertunneling.
- Om stedelijke ontwikkelingen voor elkaar te krijgen, bekijken we hoe we inrichting, onderhoud en vervanging van bestaande infrastructuur slimmer kunnen plannen en uitvoeren. 'Beheersgericht ontwerpen' is een werkwijze die we verder uitwerken. Ook zorgen we voor extra ambtelijke capaciteit om onze ambities uit te voeren.
- We zetten de Spooragenda (2025) voort, we verminderen de barrièrewerking van het spoor voor de stad en vernieuwen de stations. Dit maakt grootschalige woningbouw, economische

ontwikkeling en duurzaam vervoer mogelijk.

- We werken samen met partners zoals provincie, Rijk, NS en ProRail en zetten in op een sterke lobby. De insteek is de doorstroming op de A50 en A59 te verbeteren. Dat doen we ook bij de spoorbrug Ravenstein en het spoor tussen Nijmegen en 's-Hertogenbosch.
- We bouwen aan een snelle, betrouwbare busverbinding met Eindhoven (Bus Rapid Transit).
- We passen het parkeerbeleid in de binnenstad aan in lijn met de aangenomen motie, met een goede balans tussen de bereikbaarheid, betaalbaarheid van (parkeer)voorzieningen én een sterk ondernemersklimaat. De financiële gevolgen voor de (voorgenomen) aanleg van parkeergarages voor auto's en fietsen en voor de herinrichting van aanloopstraten naar het centrum, maken we inzichtelijk. Bij onze parkeertarieven passen we jaarlijks een inflatiecorrectie toe op vergunningen, abonnementen en de uur- en dagtarieven. Om te komen tot een kostendekkend parkeerbedrijf zijn we bereid om in de toekomst

opnieuw het gesprek te voeren over tarief en tijd, gekoppeld aan de zichtbare resultaten in de stad.

- We vinden het belangrijk dat de fietsroutes naar scholen en sportvoorzieningen verkeersveilig en sociaal veilig zijn, inclusief de verkeersveiligheid rondom scholen tijdens het halen-en-brengen van leerlingen. Dit speelt zowel binnen het stedelijk gebied Oss-Berghem, als bij de stadjes en kernen. Daarnaast realiseren we veilige fietsverbindingen bijvoorbeeld tussen Megen-Haren en Ravenstein-Demen.
- Wij doen een studie naar het toekomstige gebruik en de inrichting van de Gewandeweg, mede in relatie tot de gebiedsontwikkeling Amsteleind, De Grootte Wielen (gemeente 's-Hertogenbosch) en de dijk-verzwaring Lith-Bokhoven. Fietsveiligheid is onderdeel van deze studie.
- De Maasveren zijn een goede aanvulling op ons mobiliteitsstelsel. We geven beperkte steun aan de exploitatie en we volgen nauwlettend de elektrificatie door de provincies Noord-Brabant en Gelderland.

Innovatieve Maakstad Oss

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

Oss is en blijft een innovatieve maakstad. Ondernemers, werknemers en vakmensen bouwen hier elke dag samen aan een ondernemende stad. De economie rust op een brede en sterke basis van vooral MKB-ondernemingen, enkele grote bedrijven en veel zelfstandigen. In Oss zijn er circa 47.000 banen. Vanwege alle nieuwe woningen die we voorzien, groeit dit door naar zo'n 50.000 banen in 2040.

Innovatie zit in de genen van Oss, met ruimte voor lokaal ondernemerschap, van startende ondernemers tot familiebedrijven. De maakindustrie vormt het fundament: bijna de helft van de banen in Oss zit in productie, bouw en techniek. Het farmaceutische cluster waar kennis, innovatie en medicijnproductie samenkomen, geeft Oss een unieke positie in Nederland. Medicijnproductie is van groot belang voor de strategische autonomie en weerbaarheid van Nederland en Europa.

Tegelijk staat de Osse economie onder druk door grote veranderingen. Ruimte, energie, grondstoffen en personeel worden schaarser en vragen om slimmer en duurzamer gebruik. Geopolitieke onzekerheid en verstoring van handelsketens raken ook ondernemers in Oss. De arbeidsmarkt is krap en het aantrekken en behouden van jongeren en talent is een steeds grotere uitdaging. Digitalisering en artificial intelligence (AI) bieden kansen om productiviteit en innovatie te versterken, maar vragen ook om nieuwe vaardigheden en samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid.

De ontwikkeling van de economie en MKB-ondernemerschap is onlosmakelijk verbonden met wonen, leren en leven in Oss. In deze context willen we Oss blijven ontwikkelen, met oog voor kwaliteit, toekomstbestendigheid en met aandacht voor de mens.

Ambitie voor de Innovatieve Maakstad Oss

Wij kiezen voor een economie waarin de mens centraal staat. Werk geeft inkomen en zekerheid, maar ook ontwikkeling en trots. Voor ondernemers betekent dit een betere aansluiting van onderwijs op de praktijk en meer mogelijkheden om personeel te vinden en te ontwikkelen. Samen met onderwijs en partners zorgen we dat talent én ondernemerschap kunnen groeien.

We bouwen samen aan de economie van morgen. Oss blijft een innovatieve maakstad, met Pharma & Biotech als de motor. Tegelijk versterken we het brede MKB in onder meer bouw, logistiek, techniek, agrifood en dienstverlening. We stimuleren groei, vernieuwing en vestiging van bedrijven, met extra aandacht voor doorgroeiende MKB- en familiebedrijven. Ook zoeken we actief samenwerking in de regio en daarbuiten.

Duurzame groei gaat samen met prettig wonen en leven. We benutten ruimte slim en houden rekening met klimaat en gezondheid. We zorgen voor goed bereikbare werklocaties, benutten spoor, water en weg (trimodaal) en versterken het stadscentrum en de bedrijventerreinen. Zo bouwen we aan een economie waarin ondernemers weten waar ze aan toe zijn en waar ze ruimte hebben om te investeren en te groeien.

Welke acties krijgen onze prioriteit?

- Met het farmaceutische cluster en de campus Pivot Park, hebben we een troef in handen. Het verder ontwikkelen van dit cluster biedt kansen voor het aantrekken van inwoners, ondernemers en studenten. Daarom blijven we dit cluster ondersteunen en verkennen we hoe Moleneind verder is te ontwikkelen als modern bedrijventerrein en campusomgeving.
  - De ruimte op onze bedrijventerreinen is schaars. Daarom maken we werk van verdichting en herstructurering van bestaande locaties. Ook zetten we Heesch West slim in en verkennen we nieuwe, toekomstige werklocaties.
  - Samenwerking tussen ondernemers en eigenaren via parkmanagement, ondersteunen we. Met hen passen we bedrijventerreinen en gebouwen aan, zodat ze zijn opgewassen tegen extreme hitte en regenval en met voldoende alternatieven voor energieaansluitingen. Te vestigen bedrijven hebben een meerwaarde voor Oss en de regionale economie.
  - Ondernemers hebben te maken met diverse (nieuwe) opgaven rondom energie, klimaat, circulariteit, ruimtegebrek en bereikbaarheid. Waar de gemeente beleidsvrijheid heeft, werken we vanuit een realistisch en uitvoerbaar perspectief op regelgeving en kaderstelling. Onze inzet is om stapeling van regels zo veel mogelijk te voorkomen.
  - We komen met een Uitvoeringsagenda Haven, voor een betere benutting van het water, spoor en de weg (de trimodale haven)
- op Elzenburg. We richten ons daarbij op watergebonden en zwaardere bedrijvigheid, met ruimte voor circulaire bedrijvigheid en het slim benutten van reststromen.
  - Oss blijft een lerende stad met een sterke, mensgerichte arbeidsmarkt. Mbo- en hbo- opgeleiden vormen de basis voor het vakmanschap in Oss. Samen met bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en regionale partners, maken we werk van leren in de praktijk, via stages, leerbanen en innovatieprojecten. Zo benutten talenten, jong en oud, hun vaardigheden en groeit de economie van Oss duurzaam mee.
  - De vrijetijdseconomie in Oss vergroot de leefkwaliteit en aantrekkelijkheid van Oss, voor zowel inwoners als bezoekers. We kiezen voor kwaliteit en balans in recreatie en toerisme. Altijd met oog voor ondernemers, omgeving, natuur en inwoners. De verdere ontwikkeling van de Maasoevers, de Lithse Ham, de Geffense Plas, de Maasarm in Lithoijen en Hoessenbosch vormen ons zwaartepunt. We volgen hoe de Stichting Oss & Partners zich ontwikkelt en of deze kan doorgroeien naar een volwaardige citymarketingorganisatie.
  - In de Osse polders zetten we in op voedselproductie en geven we een krachtige impuls aan toekomstgerichte landbouw via een pilot. Samen met agrariërs bouwen we aan een duurzaam en veerkrachtig voedselsysteem, waarin doelen voor bodem-, water- en luchtkwaliteit worden gerealiseerd. Ook zijn we zuinig op onze landbouwgronden en beschermen we primair agrarisch gebied. We gaan uit van de kennis en innovatiekracht van boeren;

zij bepalen zelf hoe zij de gestelde doelen bereiken, passend bij hun bedrijf en omgeving. We begeleiden actief, waarbij we samenwerken met partners in de regio en aansluiten bij bestaande initiatieven en kennis. Zo groeien de Osse polders uit tot een inspirerend voorbeeld van moderne landbouw: toekomstbestendig, verbonden met het landschap én die de voedselbasis veiligstelt.

Stadscentrum

Samen met inwoners, ondernemers, Centrum Management Oss (CMO) en andere partijen, geven we inhoud aan een levendig en uitnodigend stadscentrum. We dragen gezamenlijk onze inzet actief en eenduidig uit, zodat het centrum functioneert als bruisend hart om te wonen, ondernemen en ontmoeten.

- We hechten belang aan een sterke programmering van evenementen, ook in de winter. We versterken de mix van markt, horeca en voorzieningen (zoals openbare toiletten). We zorgen voor een gastvrije, uitnodigende sfeer.
- We vergroenen de binnenstad en richten de openbare ruimte (zoals het Barbarapark) zo in dat deze gebruikt kan worden voor evenementen en ontmoeting.
- We voeren conform de motie overleg met Kermisbond, horeca, centrumondernemers, winkeliers en kermisexploitanten, gericht op een Osse zomerkermis met ten minste vijf weekenddagen (vanaf 2028).

Participatie

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

De gemeente maken we samen: met inwoners, vrijwilligers, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Die samenleving zorgt voor sterke buurten en leefbare kernen. Tegelijkertijd krijgen we als overheid meer taken, die bovendien steeds zwaarder worden en gepaard gaan met financiële onzekerheid. Veel maatschappelijke problemen die voorheen landelijk werden opgelost, komen nu op het bord van de lokale overheid. In deze context is goed bestuur belangrijker dan ooit. Het vraagt om zorgvuldige afwegingen, transparantie en duidelijke keuzes, ook wanneer die niet voor iedereen prettig uitpakken.

Ook inwoners hebben een verantwoordelijkheid om onze gemeente beter te maken, we kunnen namelijk niet alles oplossen als overheid. Dit betekent ook dat inwoners zelf een rol hebben in het voeren van het onderlinge gesprek. Zelf- en samenredzaamheid zijn nodig. We zien en horen dat inwoners meer betrokken willen worden en kritisch zijn bij plannen en besluiten die invloed hebben op hun leefomgeving. Participatie werkt alleen wanneer inwoners daadwerkelijk de ruimte krijgen om mee te denken en mee te doen. Tegelijk moeten we helder zijn: participatie betekent niet dat iedereen het uiteindelijk eens zal zijn met het genomen besluit. Verschillende belangen en meningen horen bij een democratische samenleving.

Ambitie voor participatie

We zijn en blijven nadrukkelijk in verbinding met de samenleving. We zijn transparant en zorgvuldig in onze werkwijze. We geven ruimte en luisteren. We nemen verantwoordelijkheid als bestuur. Dit betekent dat we duidelijk zijn over onze keuzes, open over onze beweegredenen en deze ook uitleggen.

Onze ambitie is een gemeente waarin inwoners zich gehoord voelen, mee kunnen doen en we samen bouwen aan een mooie gemeente Oss. Initiatieven vanuit de samenleving krijgen daarbij ruimte en zo nodig ondersteuning vanuit de gemeente. Een speciale plaats binnen onze participatie is er voor de stem van jongeren, zodat ook zij mee kunnen denken over de toekomst van hun gemeente.

Nieuwe vormen van participatie en inspraak bieden kansen om het onderlinge vertrouwen te versterken en het gesprek tussen overheid en samenleving te verdiepen. Door samen op te trekken en elkaar met respect te blijven benaderen, bouwen we aan een veerkrachtige lokale democratie.

Welke acties krijgen onze prioriteit?

- We stellen participatiebeleid op waarin we helder vastleggen hoe, wanneer en op welke manier we inwoners betrekken. Dit geeft duidelijkheid aan inwoners én aan de gemeente(raad) over rollen, verwachtingen en invloed.
- Na vaststelling van het participatiebeleid en de participatieverordening stellen we een ontwikkelagenda op zodat we nieuwe vormen van participatie en praktijkervaring een plek geven en blijven leren en ontwikkelen.
- Jongeren krijgen een passende en herkenbare rol binnen participatieprocessen. We benutten hun inbreng. Zo sluit het beleid beter aan op de toekomstige generaties in de gemeente.
- We streven ernaar dat iedere inwoner begrijpt hoe en waar je kunt meedoen. Wat de gemeente doet, gaat iedereen aan, ongeacht achtergrond of kennisniveau.
- We geven initiatieven uit de samenleving ruimte. We stimuleren een cultuur van eigenaarschap. Daarbij ondersteunen we waar nodig, zonder het over te nemen.

Welzijn met ondersteuning nabij

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

Wij geloven in de kracht van de Osse samenleving en dat mensen van nature sociaal zijn. Mensen helpen elkaar, werken samen en zorgen voor elkaar. Tegelijkertijd zien we dat de vraag naar zorg en ondersteuning groeit, terwijl geld en personeel steeds schaarser worden. De huidige manier van ondersteunen is op de lange termijn niet houdbaar. Het versterken van de sociale basis, het invoeren van de Osse standaard en het beheersen van de kosten in de Wmo en de jeugdhulp moeten bijdragen aan de betaalbaarheid en houdbaarheid op de lange termijn.

De sociale basis is het geheel van alles wat mensen in dorpen en wijken met elkaar verbindt, zodat zij samen kunnen leven en mee kunnen doen. Veel ondersteuning ontstaat al vanzelf in de omgeving van mensen, via familie, burens, vrienden en vrijwilligers. Deze onderlinge hulp is van groot belang. Helaas kan niet iedereen het hiermee redden. Voor inwoners bij wie dat niet lukt of die professionele hulp nodig hebben, bieden wij een vangnet. Om dit vangnet ook in de toekomst te kunnen bieden, is het versterken van de sociale basis geen luxe maar een noodzaak. Dit vraagt inzet van ons én van de Osse samenleving.

Belangrijk is ook de verbinding met andere partners. Ziekenhuis Bernhoven heeft in onze regio een bijzondere positie waar we veel waarde aan hechten.

Om de ondersteuningsvraag van onze inwoners meer centraal te stellen, hebben we de geleerde lessen uit de proeftuinen vertaald in de 'Osse standaard voor het sociaal domein'. Dit is een manier van werken waarin sociale gebiedsteams dicht bij inwoners staan. In deze teams komt expertise rondom zorg, jeugd, welzijn, werk en inkomen samen en kunnen we inwoners – jong en oud – de ondersteuning bieden die ze écht nodig hebben.

De betaalbaarheid en houdbaarheid van de Wmo en de jeugdhulp staan onder druk door vergrijzing, personeelstekorten en stijgende kosten. Daarom hebben we in 2025 via een strategische heroriëntatie maatregelen vastgesteld om te werken aan een toekomstbestendig sociaal stelsel.

Ambitie voor welzijn met ondersteuning nabij

Al onze inwoners moeten de mogelijkheid hebben om mee te doen aan de Osse samenleving. Wij zijn ervan overtuigd dat inwoners daar uiteindelijk gelukkiger van worden. Tegelijk vinden wij het belangrijk dat ondersteuning beschikbaar blijft voor inwoners die het echt nodig hebben, ook op de lange termijn. Daarom gaan we werken aan meer zelf- en samendoen in de samenleving, met steun van ons als gemeente Oss en van onze partners waar dat nodig is. Daarbij werken we vanuit vertrouwen, met de leefwereld van onze inwoners als uitgangspunt. Een betere verbinding met wonen, werken, mobiliteit en openbare ruimte is daarom van groot belang.

Welke acties krijgen onze prioriteit?

- We gaan in gesprek met de Osse samenleving over zelf- en samenredzaamheid en de rol van de gemeente. We willen samen met inwoners, verenigingen, maatschappelijke instellingen, ondernemers en gemeenschappen antwoorden zoeken op vragen als; Wat hoort bij het 'normale' leven? Wat kunnen we als samenleving zelf doen? Wat is de rol van de gemeente? Hoe zorgen we met elkaar, voor elkaar? We werken samen aan een nieuwe balans tussen gemeente en gemeenschap en tussen individu en collectief.
- We blijven inzetten op het versterken van de sociale basis, om meer zelf- en samenredzaamheid te bevorderen. Samen met maatschappelijke partners faciliteren en ondersteunen we initiatieven die hieraan bijdragen. We doen dit nu met tijdelijke middelen vanuit het Rijk. Dit is niet wenselijk en daarom blijven we ons inzetten in de lobby naar het Rijk voor structurele financiering van de sociale basis.
- We bereiden de 'Osse standaard voor het sociaal domein' voor en gaan

deze gebruiken. We stellen inwoners en gemeenschappen centraal. Dat betekent dat we minder vanuit de losse onderdelen werken. Met de Osse standaard zorgen we voor één duidelijke manier van werken. We kijken hierbij naar alle belangrijke levensgebieden. We werken toe naar teams per gebied, waarin alle kennis en ervaring samenkomt. Zo kunnen we nabij zijn voor onze inwoners en voor ondersteuning die ze nodig hebben.

- We stellen een lokaal preventieakkoord op. Dat is een samenwerking tussen gemeente, lokale partners (zoals zorgverleners en scholen) en maatschappelijke organisaties. Met het akkoord willen we gezondheidsproblemen waar mogelijk voorkomen. Het is geen doel op zich, het gaat om de coalitie die we met dit akkoord willen bouwen en de ambities die we op langere termijn nastreven. In het lokale preventieakkoord hebben we aandacht voor de intentie, inzet en daden van de deelnemers.
- Een goede combinatie van wonen en zorg is voor veel inwonersgroepen essentieel om zo lang mogelijk

zelfstandig te zijn en om mee te kunnen doen. We hebben nu beperkt zicht op hoeveel woonzorgvoorzieningen er in Oss (nodig) zijn voor welke doelgroepen. We maken een inventarisatie, zodat dit beeld duidelijk wordt. Zo kunnen we er op sturen dat er geen overaanbod ontstaat voor de ene doelgroep en schaarste voor een andere. Deze inventarisatie gebruiken we ook bij de invulling van de gebiedsontwikkelingen in de stad.

- Vluchtelingenopvang doen we op de Osse manier. We hebben de intentie om te voldoen aan onze opgave. Op onze manier, zoals we dat de afgelopen jaren ook gedaan hebben in samenwerking met Thuis in Oss, waarbij we letten op uitvoerbaarheid en draagkracht. We kijken daarbij ook hoe de andere gemeenten hun opgave invullen.
- Vanuit de strategische heroriëntatie in 2025 zijn maatregelen opgesteld om de kostenstijging in zowel de Wmo als de jeugdhulp af te remmen. Deze maatregelen zetten we door. Daarbij blijven we ook onverminderd deelnemen aan de lobby om vanuit het Rijk voldoende middelen voor deze wettelijke taken te ontvangen ('balans in taken en middelen voor gemeenten').
- We investeren in monitoring en data-analyse. Dit doen we om te kunnen beoordelen of de richting die we uitzetten (onder andere met de Osse standaard en de sociale basis) ook het beoogde resultaat heeft en om inzicht te krijgen welke effecten de maatregelen hebben die in 2025 zijn genomen om de kostenstijging op Wmo en jeugdhulp af te remmen.
- We blijven aandacht vragen voor post-infectieuze aandoeningen. We willen de gevolgen voor inwoners met bijvoorbeeld Q-koorts of post-Covid, blijvend op de agenda houden bij zowel het Rijk als de provincie Noord-Brabant.

Bestaanszekerheid en onderwijs

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

In Oss zijn werk, inkomen en onderwijs geen losse thema's, maar hangen ze nauw samen. Samen bepalen zij het toekomstperspectief van inwoners. Meedoen aan de samenleving geeft structuur, eigenwaarde en perspectief. Het draagt bij aan zelf- en samenredzaamheid. Tegelijk zien we dat niet iedereen vanzelf kan aanhaken. Verschillen in opleiding, inkomen en leefomgeving kunnen zich opstapelen en kansengelijkheid vergroten. Wanneer dit niet tijdig wordt doorbroken, werken deze verschillen door in volgende generaties.

De bestaanszekerheid van steeds meer inwoners staat onder druk door inflatie, stijgende woonlasten en energiekosten. De onzekerheid die hierdoor ontstaat, heeft vaak direct invloed op de gezondheid van mensen.

Onderwijs is de basis voor iedere inwoner om meedoen mogelijk te maken. Vanuit het Rijk ligt er de opgave om te komen tot inclusief onderwijs. Dit betekent dat kinderen, ook die met een beperking of een specifieke ondersteuningsbehoefte, waar mogelijk naar het regulier onderwijs gaan in hun buurt. Dit is een complexe opgave, die zowel van het onderwijs als van de onderwijshuisvesting iets vraagt.

De verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt is belangrijk om ons ook in de toekomst als gemeente economisch te kunnen blijven ontwikkelen. Daarmee versterken we de bestaanszekerheid van onze inwoners.

Ambitie voor bestaanszekerheid en onderwijs

Alle inwoners van Oss moeten de mogelijkheid hebben om mee te doen aan de samenleving, ieder op zijn of haar eigen manier. We zijn ervan overtuigd dat perspectief op ontwikkeling via onderwijs en werk bijdraagt aan welzijn, zelf- en samenredzaamheid. Tegelijk vinden we het belangrijk dat ondersteuning beschikbaar blijft voor inwoners die dit nodig hebben, ook wanneer meedoen via regulier onderwijs of regulier werk niet vanzelfsprekend is.

Daarom bouwen we aan een Oss waarin werk het uitgangspunt is, onderwijs de basis vormt voor gelijke kansen en inkomensondersteuning menselijk en toegankelijk is. We werken vanuit vertrouwen en houden rekening met verschillen tussen inwoners. Daarbij hebben we oog voor de samenhang met andere levensgebieden zoals gezondheid, wonen en de leefomgeving.

Onderwijs, in alle vormen, is de sleutel tot kansengelijkheid. Samen met scholen en werkgevers streven we naar inclusief onderwijs en naar een goede verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Als één van de twee Nederlandse 'UNESCO Learning Cities' laat Oss zien dat het voorloopt in talentontwikkeling en duurzame inzetbaarheid, voor inwoners van alle leeftijden.

Welke acties krijgen onze prioriteit?

- We willen dat alle kinderen en jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien, ongeacht hun achtergrond. Dit doen we door te investeren in sterke basisvaardigheden, inclusief onderwijs en een stevige pedagogische basis op en rond scholen. Samen met scholen, kinderopvang, jeugdhulp, sport en cultuur zorgen we voor vroegsignalering en tijdige ondersteuning, zodat problemen niet onnodig verergeren.
- Goede onderwijshuisvesting draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs. Via het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs geven we hier uitvoering aan. Samen met schoolbesturen werken we aan schoolgebouwen die toegankelijk en inclusief zijn zodat zo veel mogelijk kinderen en jongeren hier terecht kunnen, ook als zij verschillende vormen van ondersteuning nodig hebben.
- We blijven investeren in de brugfunctionarissen in het primair en voortgezet onderwijs. Een brugfunctionaris houdt vragen

over opgroeien en opvoeden klein, zorgt voor praktische oplossingen en loopt waar nodig kort met een gezin of ouder(s) mee. Zo versterken we hun kracht om zelf zaken op te kunnen pakken en proberen we ook het beroep op individuele jeugdhulp terug te dringen.

- We zorgen voor een menselijke en een op perspectief gerichte uitvoering van werk- en inkomensondersteuning. Geldzorgen veroorzaken stress en hebben vaak impact op meerdere leefgebieden tegelijk. Daarom zetten we in op vroegsignalering, laagdrempelige ondersteuning en op eenvoudige regelingen die meedoen mogelijk maken. Werk is en blijft de voorkeursroute naar bestaanszekerheid. Voor wie meer ondersteuning nodig heeft is er maatwerk. Denk daarbij aan ontwikkelroutes, beschut werk en de belangrijke samenwerking met onze partner IBN.
- De Participatiewet in Balans heeft als doel inwoners die een beroep doen op ondersteuning, meer vertrouwen te geven. Daarnaast komt er voor ambtenaren meer ruimte om de ondersteuning beter af te stemmen op de persoonlijke situatie van een inwoner. Het is een werkwijze die we

in Oss al toepassen. Met de invoering van de Participatiewet in Balans verankeren we onze werkwijze voor de toekomst.

- Gebiedsgericht werken is essentieel om menselijk en nabij te zijn voor onze inwoners. Daarom bereiden we de 'Osse standaard voor het sociaal domein' voor en gaan we deze gebruiken. We werken aan gebiedsteams, waarin alle kennis en ervaring samenkomen. Zo kunnen we nabij zijn voor onze inwoners en hun wensen voor ondersteuning, onder meer op het gebied van budgetcoaching, vroegsignalering, budgetbeheer en schuldhulpverlening.
- Het mbo past bij Oss als maakstad. Het zit in ons DNA. Het mbo vormt de schakel tussen jongeren en lokale economie. We blijven ons inzetten voor behoud en versterking van mbo-voorzieningen in Oss. We zien het mbo als ruggengraat van de lokale arbeidsmarkt en als strategische partner voor de toekomst van de gemeente Oss.
- We dragen het concept Lerende Stad Oss nadrukkelijker uit. Dit doen we via drie pijlers: Leven Lang Ontwikkelen, Elk Talent Telt en Werkgevers Fit voor de Toekomst. Samen met het onderwijs en ondernemers creëren wij op die manier kansen voor Oss. We bouwen aan een arbeidsmarkt waarin ontwikkeling, vakmanschap en verbondenheid centraal staan. Waar inwoners betekenisvol mee kunnen doen en werkgevers ruimte hebben om duurzaam te groeien en te innoveren.
- Onze inzet op basisvaardigheden blijft onverminderd groot. Via de pijler Leven Lang Ontwikkelen blijven we inzetten op het versterken van de basisvaardigheden (taal, rekenen, digitale vaardigheden).

Schadewijk

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

In Schadewijk moeten we extra investeren in onderwijs, jeugd en gezinnen, werk en inkomen, sterke voorzieningen, wonen en een veilige, gezonde leefomgeving. Dit hebben we vastgelegd in de Integrale Gebiedsvisie Schadewijk. Deze heeft de gemeenteraad in 2024 vastgesteld. De visie laat zien dat juist in Schadewijk investeringen in de fysieke en sociale omgeving elkaar versterken en samen bijdragen aan een sterke wijk, nu en in de toekomst.

Veel inwoners van Schadewijk geven aan dat ze zich thuis voelen in de wijk. In Schadewijk wordt naar elkaar omgekeken en helpen mensen elkaar waar nodig. Tegelijkertijd zien we dat er in Schadewijk een groot aantal mensen leeft met flinke financiële uitdagingen en dat kinderen uit Schadewijk minder kansen hebben dan in de andere wijken van Oss. Ook zijn er meer criminaliteit en overlastsituaties in de wijk. Net als veel naoorlogse volkswijken voldoen veel woningen in Schadewijk op dit moment niet aan de technische kwaliteit, energie- en woonkwaliteit. Daarnaast kan de openbare ruimte groener en beter ingericht worden, zodat deze uitnodigt tot meer bewegen en ontmoeten voor jong en oud. De komende twintig jaar gaan we daarom extra investeren in de wijk.

Ambitie voor Schadewijk

We willen Schadewijk in de komende jaren klaar maken voor de toekomst. We bouwen samen met inwoners en partners aan een wijk waar kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien. Waar mensen zich veilig voelen en trots zijn op hun buurt. Waar iedereen mee kan doen en elkaar kan ontmoeten in zijn eigen omgeving. We investeren langdurig in Schadewijk, zodat er over twintig jaar een nieuwe generatie leeft met net zoveel kansen op gezondheid, bestaanszekerheid en kansgelijkheid als elders in de gemeente.

We richten ons op de eerder vastgestelde vier centrale doelen:

1. Herstellen van bestaanszekerheid;
2. Gezonder leven makkelijker maken;
3. Vergroten van de kansgelijkheid;
4. Bouwen aan fijn samen wonen en leven.

We kiezen ervoor om in Schadewijk 'ongelijk te investeren, om te zorgen voor gelijke kansen'. Alleen zo kunnen we onze ambities waarmaken, met duidelijke bestuurlijke keuzes en prioriteit voor de opgaven in Schadewijk.

Welke acties krijgen onze prioriteit?

- We bouwen één nieuw integraal kindcentrum in Schadewijk en investeren daarmee gericht in de jeugd van de wijk. De schoolgebouwen van IKC Regenboog en basisschool De Teugelaar zijn sterk verouderd. In het nieuwe gebouw brengen we niet alleen beide scholen samen, maar ook de kinderopvang en andere aanvullende diensten. We streven ernaar dit nieuwe kindcentrum in 2030 te openen.
- Voor de realisatie van het nieuwe kindcentrum in Schadewijk hebben we de huidige locatie van het Verdihuis nodig. Daarom werken we aan de verplaatsing van de functies van het Verdihuis naar een of meerdere locaties buiten Schadewijk. Deze verplaatsing uit Schadewijk willen we in 2027 afronden.
- We maken versteende buurten en de openbare ruimte groener. Daarbij hebben we oog voor klimaatadaptatie, biodiversiteit, beweging, ontmoeting, spelen en ontspannen. Tegelijkertijd creëren we voldoende ruimte voor fietsers en voetgangers en laten we de geparkeerde auto meer uit het straatbeeld verdwijnen.
- Bestaanszekerheid is een belangrijk thema in de wijk. Daarom zoeken we actief naar ondersteuningsvormen die bijdragen aan meer financiële rust en stabiliteit. We werken daarbij volgens de 'Osse standaard voor het sociaal domein' en aan het versterken van de sociale basis.
- We investeren samen met onze partner BrabantWonen in een meer divers woningaanbod. Daarmee willen we ervoor zorgen dat er voldoende woningen zijn voor jong en oud zodat iedereen die dat wil in de wijk kan blijven wonen.
- Sportpark Neervelden biedt kansen om ook Schadewijk een sportief hart te geven. Bij toekomstige ontwikkelingen met betrekking tot dit sportpark leggen we ook de verbinding naar het initiatief rondom het Noorderpark.
- Uit de aanpak in de (qua problematiek vergelijkbare) gebieden uit het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid blijkt dat we de domeinen van veiligheid,

wonen, jeugd en sociale samenhang nadrukkelijk(er) met elkaar moeten verbinden. Daarom starten we samen met politie, BrabantWonen, ONS welzijn en inwoners de pilot 'Overbelaste kwetsbare straten'. In deze pilot onderzoeken we hoe een bredere aanpak de leefbaarheid en veiligheid kan vergroten. Lessen die we leren kunnen we ook gebruiken in andere straten in onze gemeente.

- Communicatie en participatie zijn belangrijk bij alles wat we in programma Schadewijk doen. Daarom zijn deze onderwerpen ook expliciet opgenomen in het programmaplan. We blijven hiervoor aandacht houden.
- In Schadewijk komt alles samen. We pakken de ontwikkeling samen op vanuit alle portefeuilles en bekijken of we op een slimme manier ons geld beter kunnen inzetten in de wijk. We onderzoeken of we binnen bestaande budgetten geld specifiek voor Schadewijk kunnen toewijzen om meer slagkracht te creëren en ontwikkelingen mogelijk te maken. Hierbij kijken we zowel naar het ruimtelijk als naar het sociaal domein, economie en veiligheid.

Sport, cultuur, ontmoeten en gezondheid

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

In Oss zorgen verenigingen, vrijwilligers en initiatieven van inwoners ervoor dat mensen elkaar ontmoeten, meedoen, bewegen en gezond blijven. Sport, cultuur en ontmoeten vormen samen de basis voor een fijne, betrokken en veerkrachtige gemeenschap. Ze zijn een belangrijk onderdeel van de sociale basis en dragen daarmee bij aan het vergroten van de zelf- en samenredzaamheid van inwoners.

We waarderen en koesteren kleinschalige initiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid van onze gemeente.

Via het uitvoeringsplan Gezond in Oss werken we aan het versterken van zowel de mentale als de lichamelijke gezondheid voor jong en oud. Door gezondheid niet alleen te benaderen vanuit zorg, maar vooral vanuit het dagelijks leven in wijken, stadjes en kernen, bouwen we aan een leefomgeving waarin gezond en actief leven vanzelfsprekender wordt. De openbare ruimte en vrijwilligers spelen daarbij een onmisbare rol.

We zien ook dat maatschappelijke vraagstukken complexer worden en dat druk op gezondheid, voorzieningen en vrijwilligers toeneemt. Eisen volgend uit wet- en regelgeving, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, vragen steeds meer van vrijwilligers en accommodaties.

Het Rekenkameronderzoek van 2025 laat zien dat ons huidige subsidiebeleid toe is aan een herziening. Het is gedateerd, complex en versnipperd. We herzien dit beleid en voeren daarbij de taakstelling van 1% vanuit de strategische heroriëntatie door.

Welke acties krijgen prioriteit?

- We herijken ons subsidiebeleid zodat subsidies die we verstrekken bijdragen aan de ambities en doelen die we in het sociaal domein en de sociale basis hebben. Daarnaast verbeteren we het proces rond subsidies, van aanvraag tot evaluatie en archivering. We kijken daarbij ook naar het verhuurbeleid van ons maatschappelijk vastgoed om daarmee huisvesting van activiteiten en verenigingen mogelijk te maken.
- We blijven investeren in duurzame ontmoeting dichtbij huis. Wijk- en dorps huizen, sportaccommodaties, culturele plekken en de openbare ruimte zijn belangrijke plaatsen waar inwoners elkaar treffen. Daarbij geven we prioriteit aan de plannen in Macharen, Ravenstein, Ussen en Maren-Kessel. We stimuleren dat onze voorzieningen multifunctioneel gebruikt worden. Op die manier dienen zij meerdere maatschappelijke

doelen tegelijk. Het concept Open Sportpark werken we, na evaluatie, verder uit.

- Wijk- en dorps huizen hebben te maken met stijgende onderhouds- en exploitatiekosten, terugloop van vrijwilligers, complexer wordende bestuursfuncties en vernieuwde programmering. Dit vraagt om een andere vorm van subsidieverstrekking, exploitatie, organisatie en bestuur. We onderzoeken hier de mogelijkheden van.
- We ontwikkelen beleid voor het stimuleren van bewegen, ontmoeten, sporten in de openbare ruimte. De openbare ruimte wordt steeds belangrijker als plek voor ontmoeting en gezondheid. We willen hiermee bijdragen aan preventie en een gezonde leefomgeving.
- De bibliotheek in het Warenhuis is een aanwinst voor onze gemeente. We onderzoeken wat in de toekomst mogelijk is om de bibliotheek ook dichterbij onze kernen te brengen.

- Museum Jan Cunene en Cultuurpodium Groene Engel zijn belangrijke culturele instellingen in onze gemeente. Museum Jan Cunene heeft voor Oss een grote culturele betekenis. We brengen voor het museum in kaart wat er nodig is op het gebied van duurzaamheid en kwaliteit, passend bij het ambitieniveau van Oss. Cultuurpodium Groene Engel moet gaan voldoen aan de opdracht (brede programmering en aandacht voor jongeren) om hun rol in het Osse culturele veld waar te maken.
- We hebben oog voor laagdrempelige vormen van kunst en cultuur, zoals atelierruimtes voor lokale makers, pop-uppodia en kleinschalige initiatieven die cultuur dichtbij inwoners brengen.
- We bouwen een nieuw zwembad (Golfbad) en een nieuw theater/centrum voor de kunsten (Lievekamp/Muzelinck); twee belangrijke duurzame voorzieningen in onze gemeente waar we trots op zijn.
- Carnaval dragen we een warm hart toe in onze gemeente. Bouwloodsen zijn echter steeds lastiger te vinden. Als er initiatieven of oplossingen zijn vanuit de samenleving, denken we mee om deze mogelijk te maken.

- We denken actief mee met verenigingen die geen oud papier meer kunnen ophalen.
- We verkennen de mogelijkheden om in kernen waar reguliere horeca ontbreekt kleinschalige horeca in andere voorzieningen toe te staan, in lijn met de motie en met oog voor de regels voor paracommercie.
- Kleinschalige initiatieven/evenementen zijn belangrijk voor de leefbaarheid in onze gemeente. Hiervoor willen we het aanvragen van een vergunning makkelijker maken, bijvoorbeeld door digitalisering.

Ambitie voor sport, cultuur, ontmoeten en gezondheid

Sportverenigingen, culturele verenigingen en buurtinitiatieven zijn cruciaal voor gezondheid, ontmoeting en sociale cohesie binnen onze gemeente. Vrijwilligers zijn daarin onmisbaar. We waarderen en ondersteunen vrijwilligers en mantelzorgers.

We hebben een subsidiestelsel dat duidelijk is, stabiele randvoorwaarden kent en bijdraagt aan het bereiken van maatschappelijke doelen en ambities.

De samenwerking en verbinding met de andere werkvelden - sociaal (sociale basis, zorg, welzijn, werk, inkomen, onderwijs), ruimtelijk (openbare ruimte, groen, klimaat, mobiliteit, wonen), veiligheid en economie - willen we beter vormgeven om fijn te wonen, werken en leven.

We onderschrijven het belang van laagdrempelige ontmoetingsplekken. We zien ontmoeting daarbij als middel tegen eenzaamheid, een stijgende

zorgvraag en sociale uitsluiting. We willen een gemeente zijn waarin ontmoeten centraal staat met laagdrempelige, duurzame wijk- en dorps huizen, sportaccommodaties en ander maatschappelijk vastgoed. Waarbij we de maatschappelijk meerwaarde zien als een investering in onze gemeenschap.

We realiseren een nieuw theater/centrum voor de kunsten (Lievekamp/Muzelinck) en een nieuw zwembad (Golfbad). Samen met het Warenhuis hebben we dan prachtige en duurzame voorzieningen waarmee we onze gemeente nog mooier en aantrekkelijker maken.

Energie en klimaat

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

Oss groeit en verandert. Die ontwikkeling biedt kansen voor een duurzamere en sterkere gemeente, maar vergroot ook de druk op ruimte, energie en leefomgeving in onze wijken en kernen. Dat vraagt om bewuste keuzes, waarmee we niet alleen inspelen op de opgaven van vandaag, maar ook richting geven aan een toekomstbestendig Oss.

De energietransitie heeft grote invloed. Wij werken toe naar een aardgasvrije gebouwde omgeving en een duurzame energievoorziening in 2050. Tegelijkertijd staat nu het elektriciteitsnet op 'pauze' en bepaalt de beschikbaarheid van energie steeds vaker wat er binnen ruimtelijke (gebieds)ontwikkelingen mogelijk is.

De gevolgen van klimaatverandering worden in Oss steeds zichtbaarder. Hevige regenbuien leiden op meerdere plekken tot wateroverlast, terwijl warme zomers zorgen voor hittestress, met name in versteende woonwijken en op bedrijventerreinen. Tegelijkertijd nemen langere droge perioden toe, met gevolgen voor natuur, bodem en landbouw. Deze ontwikkelingen raken direct aan de gezondheid, veiligheid en leefbaarheid van inwoners en vragen om een samenhangende en zorgvuldige aanpak.

Oss beschikt over sterke groene en landschappelijke kwaliteiten en waardevolle natuurgebieden. Groen en natuur zijn geen luxe, maar vormen een essentieel onderdeel van klimaatadaptatie, waterbeheer, recreatie en een schone, gezonde leefomgeving.

Ambitie voor energie en klimaat

Vanuit de nationale doelstellingen werken we in realistische stappen toe naar een gemeente die in 2050 energieneutraal, aardgasvrij en klimaatrobuust is. Zo zijn we opgewassen tegen hitte, droogte en wateroverlast. Deze ambities vragen om een lange adem. Wij zetten daarom de ingezette koers op hoofdlijnen voort, met focus op realisme, draagvlak en uitvoerbaarheid. Hoe we onze ambities precies realiseren, ligt op voorhand niet vast. We spelen in op wat er om ons heen gebeurt en we leren van wat elders werkt. Samen met inwoners, partners en andere overheden geven wij hier invulling aan, ieder vanuit zijn eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheid.

We werken in realistische stappen naar de nationale klimaatdoelstellingen tot 2050, met maatregelen tegen hitte, droogte en wateroverlast. Dit doen we zelf, samen met partners zoals provincie, waterschap, woningcorporaties én met inwoners en ondernemers. Klimaatbeleid draagt onder meer bij aan een gezondere bevolking en een aantrekkelijker en veiliger vestigingsklimaat.

Ergieneutraal in 2050 vraagt om minder energieverbruik en een tijdige overstap naar hernieuwbare bronnen. Op basis van met name Rijksregelingen stellen we inwoners, bedrijven en instellingen in staat om maatregelen te nemen die leiden tot energiebesparing. Onze ambitie is dat zij kunnen meedoen én profiteren, bijvoorbeeld via lokale energieprojecten. Netcongestie is urgent en heeft onze hoogste prioriteit; om deze 'op te lossen' staan we open voor innovatie, experimenten en het toepassen van bewezen oplossingen van elders.

Welke acties krijgen onze prioriteit?

- Netcongestie is urgent en heeft onze hoogste prioriteit; we komen op korte termijn met een Aanpak Netcongestie.
- Voor de lange termijn maken we een 'Visie op het energiesysteem van de toekomst' en een Warmtevisie. Deze zijn essentieel om te zien hoe Oss ook in de toekomst van genoeg energie en warmte kan worden voorzien en wat onze rol daarbij is.
- We voeren de Koersnota Klimaatbeleid (2023) uit en passen de ontwerpprincipes uit de Kadernota Energietransitie (2024) toe. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, inrichting én beheer van de openbare ruimte maken we gebieden koeler, waterrobuuster en aantrekkelijker.
- We komen met een ambitie voor de hoeveelheid en kwaliteit van het groen bij (her)ontwikkeling van gebieden. In het stadshart versterken we dit door in te zetten

op gebruikersgroen dat uitnodigt tot verblijf, beweging en ontmoeting.

- Wij zien het inwonersinitiatief Noorderpark als een goed voorbeeld van hoe inwoners kunnen meedenken over hun leefomgeving. Bij plannen voor ontwikkelingen in en rond het park gebruiken we de uitgangspunten van dit bewonersinitiatief als leidraad.
- Om te zorgen voor een schoon Oss geven we binnen ons 'Afvalbeleid' meer prioriteit aan handhaving op het plaatsen van vuilnis naast inzamelcontainers (ook wel 'bijzetting' genoemd) en op het beperken van zwerfafval en dumpingen.
- Met het project Meanderende Maas realiseren we als één van de partners een belangrijk project op het gebied van waterveiligheid. Dit biedt ook kansen voor recreatie en toerisme.
- We benutten de beschikbare subsidiemiddelen (zoals isolatie-aanpak) om bij inwoners en ondernemers energiebesparing

te stimuleren, met het doel dat zij bijdragen aan de energietransitie én toekomstbestendig kunnen blijven wonen en ondernemen in Oss.

- We gaan door met de huidige afspraken rondom de Regionale Energie Strategie (RES) en de vastgestelde plannen voor een windpark in de duurzame polder en op Elzenburg-de Geer. We zetten in op emissiereductie, opwek en besparing. Isolatie van de bestaande woningen en gebouwen is daartoe een eerste vertrekpunt.
- De afspraken in de bestuurs-overeenkomst over de duurzame polder zijn leidend. Alleen als blijkt dat deze plannen niet haalbaar zijn, kijken we naar andere (grootschalige) invulling van onze energieopgave.
- Wij betrekken jeugd en jongeren nauwer bij het inrichten van groen, speelplekken en schoolpleinen.
- We verleggen de prioriteit van het maaibeeld van ecologisch naar verkeersveilig en sociaal veilig.

Weerbaarheid en veiligheid

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

De veiligheidsopgave gaat niet alleen meer om criminaliteit en handhaving, maar ook om leefbaarheid, digitale dreiging, maatschappelijke onrust en de weerbaarheid van onze samenleving. Het veiligheidsgevoel wordt beïnvloed door overlast, spanningen in wijken en een minder zichtbare aanwezigheid van het gezag. Ondernijning en nieuwe vormen van criminaliteit, zoals cybercrime, ontwikkelen zich snel en hebben steeds meer impact op inwoners en ondernemers.

Steeds vaker speelt problematiek zich af op het snijvlak van zorg en veiligheid. Denk aan onbegrepen gedrag, huiselijk geweld en femicide. Dit vraagt om een nauwe samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners en om een aanpak waarin preventie en repressie hand in hand gaan. De druk op politie en zorgpartners neemt toe en heeft ook gevolgen voor de rol en inzet van onze boa's.

Daarnaast vraagt een veranderende wereld – met risico's zoals digitale ontwijking, uitval van voorzieningen, polarisatie en klimaatimpact – om een weerbare samenleving die voorbereid is op verstoringen, zowel kortdurend als langdurig.

Welke acties krijgen onze prioriteit?

- We stellen een nieuw beleidskader integrale veiligheid op, met een uitvoeringsprogramma waarin we focus aanbrengen en sturen op impact.
- We zetten toezicht en handhaving in om de zichtbare handhaving in de wijk te vergroten. Dit vraagt wel om scherpe keuzes waar we deze capaciteit inzetten. Deze prioritering herijken we jaarlijks. We baseren de inzet mede op basis van een datagedreven risicobeoordeling. Waar nodig kijken we of het nodig is om op te schalen.
- We pakken overlast en onveilige situaties aan, onder andere afvaldumpingen, overlast door fatbikes en vernielingen.
- We gaan in gesprek met de politie over de mogelijkheden voor ondernemers op het gebied van weerbaarheid en veiligheid.
- We investeren in het voorkomen van jeugdcriminaliteit, met nadruk op vroegsignalering, bewustwording en begeleiding vanaf jonge leeftijd.
- Zorg en veiligheid verbinden we beter met elkaar. Dat doen we intern, maar ook met onze partners. Door de juiste informatie te delen, onze processen goed af te stemmen en duidelijke afspraken te maken, kunnen we beter en sneller doen wat nodig is.
- We maken Oss meer weerbaar. We bereiden ons niet alleen voor op specifieke incidenten, maar op mogelijke langdurige verstoringen. Hier ligt ook een rol voor de samenleving zelf, want inwoners weten vaak het beste wat speelt en werkt in hun omgeving.

Ambitie voor weerbaarheid en veiligheid

Iedere inwoner moet zich veilig kunnen voelen in huis, op straat en in de eigen wijk. Dat is een basisvoorwaarde voor een sterke samenleving. Dit vraagt dat we ontwikkelingen zoals jeugdoverlast, onveilige situaties in het verkeer en het vroeg instromen in criminaliteit een halt toeroepen. We zetten daarom stevig in op het voorkomen en aanpakken van (online) criminaliteit, intimidatie, huiselijk geweld, ondernijning en overlast in zowel de stad en kernen als het buitengebied. Daarbij combineren we preventie, handhaving en het versterken van vertrouwen.

De verbinding tussen zorg en veiligheid versterken we verder. Door vroegsignalering, betere informatie-uitwisseling en gezamenlijke regie kunnen we sneller en effectiever handelen. Preventie begint daarbij steeds eerder, bijvoorbeeld door inzet op bewustwording bij jongeren van de basisschool.

We werken nauw samen met partners zoals de politie, Veiligheidsregio Brabant-Noord, ONS welzijn, Veilig Thuis en het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC). Ook inwoners spelen een belangrijke rol: zij weten wat er speelt in hun omgeving en zijn essentieel in het versterken van de veiligheid en leefbaarheid.

Tegelijk bouwen we aan een weerbare gemeente die voorbereid is op concrete risico's zoals cybercrime, ondernijning, stroomuitval en maatschappelijke onrust, en die in staat is om de impact daarvan snel te beperken.

Bestuur en organisatie

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

Als organisatie zetten we ons in om de goede dingen voor de Osse samenleving te doen. Ambities en vraagstukken worden steeds ingewikkelder. Ze vragen meer kennis en samenwerking. We zullen soms anders moeten gaan werken dan we gewend zijn. Dat zien we bijvoorbeeld bij gebiedsontwikkelingen, stedelijk programmeren en de aanpak van sociale opgaven. Dit vraagt om nieuwe vaardigheden, werken met duidelijke opdrachten en heldere rollen en verantwoordelijkheden. Dit terwijl het lastig is om genoeg personeel te vinden en te houden.

Tegelijk verandert digitalisering ons werk in hoog tempo: het biedt kansen om slimmer te werken, maar vraagt ook om zorgvuldigheid op het gebied van informatiebeveiliging en digitale veiligheid.

Ook wordt het steeds belangrijker dat we goed samenwerken met andere overheden en partners. Om onze plannen waar te maken, moeten we vaker en sterker onze stem laten horen, niet alleen in de regio en provincie, maar ook landelijk en soms in Europa.

Ambitie voor bestuur en organisatie

Oss staat bekend om de goede samenwerking tussen gemeenteraad, college, dorps- en wijkraden, organisaties, bedrijven en ambtenaren. Dat willen we zo houden. We willen een organisatie zijn die dichtbij inwoners staat: toegankelijk, betrouwbaar en daadkrachtig, met korte lijnen.

Wij brengen de gemeenteraad nadrukkelijk in positie om gezamenlijk weloverwogen keuzes te kunnen maken in complexe vraagstukken. We gaan het gesprek open en constructief aan over de dilemma's waar we samen voor staan.

We willen onze aantrekkingskracht als werkgever versterken. Zo trekken we de goede mensen aan en zorgen we dat ze blijven. We ontwikkelen onze manier van werken door, onder andere door zakelijker te zijn.

Digitalisering helpt daarbij. Het maakt ons werk makkelijker en onze dienstverlening beter. Tegelijk zorgen we dat we ook bereikbaar blijven voor mensen die niet digitaal kunnen werken. We beschermen onze gegevens en gaan zorgvuldig om met ethische keuzes die voortkomen uit het gebruik van technologie.

Welke acties krijgen onze prioriteit?

- We investeren in goed werkgeverschap, zodat we voldoende goede mensen langdurig aan onze organisatie kunnen verbinden. We willen inhuur terugdringen. We sturen op kwaliteit van medewerkers, zorgen voor stevige basiskennis in huis en huren waar nodig specialistische kennis in. Als de bemensing niet past bij onze ambities, brengen we dat in beeld en maken we keuzes.
- We zetten digitalisering en data-gedreven werken in om ons werk

te verbeteren. Hierdoor kunnen we eerder signaleren, beter sturen en de dienstverlening verbeteren.

- We versterken digitale veiligheid en informatiebeveiliging. Met persoonsgegevens gaan we zorgvuldig, veilig en rechtmatig om. Een goede inrichting van systemen en opleiding van ambtenaren én bestuurders is van belang.
- We onderhouden gericht contacten met provincie, Rijk en waar mogelijk Europa, om zo bestuurders en ambtenaren als partners te verbinden aan Osse ambities ('public affairs'). Met duidelijke speerpunten vertellen raad, college en organisatie

daarbij één gezamenlijke boodschap en bouwen hun netwerken uit.

- Als gemeente kopen we veel diensten en producten in en zijn we opdrachtgever voor projecten. Wij geven duurzaamheid bij zo veel als mogelijk aanbestedingen en inkooptrajecten een plek, met aandacht voor de zes duurzaamheidsthema's: Klimaat, Circulair, Milieu, Ketenverantwoordelijkheid, Diversiteit & inclusie en Social return.

Financiën

Wat speelt er en wat vraagt dit van ons?

We gaan de komende jaren voortvarend aan de slag met het uitvoeren van de ambities uit dit coalitieakkoord. Daarbij hebben we als gemeente een goede financiële uitgangspositie. We hebben een solide basis en een sterke financiële positie voor nu. Maar de vooruitzichten zijn minder gunstig en we beseffen dat we leven in financieel onzekere tijden. Er zijn inmiddels meerdere oorlogen die ervoor zorgen dat onze economie onder druk staat en dat de prijzen en de rente stijgen. Daarnaast daalt de Rijksbijdrage voor gemeenten. Vanaf 2028 krijgen we fors minder geld vanuit het Rijk om onze taken uit te voeren, het zogenoemde ravijnjaar. Om dit op te vangen hebben we eerder een strategische heroriëntatie uitgevoerd. Belangrijk punt blijft ook de onzekerheid rondom de compensatie die we krijgen voor onze stijgende kosten voor jeugdhulp. Kortom, de meerjarige begroting staat onder druk.

Toekomstgericht en gezonde gemeentefinanciën zijn daarom ons uitgangspunt. Investerings in onder meer woningbouw, infrastructuur, duurzaamheid, zorg en maatschappelijke voorzieningen plannen we zorgvuldig en voeren we gefaseerd uit. Daarbij sturen we op noodzaak en toekomstbestendigheid, met een realistische meerjarenplanning om hoge leningen en financiële risico's te beperken.

Dit coalitieakkoord werken we verder uit in de programmabegroting 2027-2030 en de begrotingen de jaren daarna. We actualiseren onze financiële positie jaarlijks. Daarmee wordt duidelijk of er ruimte is om onze plannen volledig uit te voeren, in welk tempo en of herprioriteren en faseren noodzakelijk is. Voor ons staat vast dat we onze ambities en financiële uitdagingen niet alleen voor elkaar krijgen. We hebben ook de kennis, ervaring en middelen nodig van samenwerkingspartners, waaronder het Rijk en de provincie. Gelukkig hebben we in het verleden al de nodige reserves opgebouwd, wat het gesprek en de samenwerking over onze ambities makkelijker maakt.

Ambitie voor financiën

We zijn een gemeente met toekomstgerichte en gezonde gemeentefinanciën. We voeren een solide financieel beleid, zijn realistisch en voorspelbaar. We kunnen snel en veerkrachtig meebewegen met kansen en tegenvallers. We gaan voor een zo laag mogelijke, maar realistische lastendruk voor onze inwoners en zijn terughoudend met het verhogen hiervan. Zo kunnen onze inwoners en onze partners op ons vertrouwen.

Welke acties krijgen onze prioriteit?

- Onze begrotingen zijn meerjarig sluitend. Structurele kosten betalen we met structurele opbrengsten. We maken verantwoorde keuzes en schuiven lasten niet door naar later.
- Nieuw beleid en mogelijke ombuigingen wegen we integraal af. Dit gebeurt met name bij het opstellen van de jaarlijkse kadernota. Vaststelling vindt plaats bij de programmabegroting.
- We realiseren de in de strategische heroriëntatie 2025 vastgestelde ombuigingen. We monitoren en sturen bij waar nodig.
- De lastendruk houden we zo laag mogelijk en onder het landelijke gemiddelde. We verhogen deze in principe alleen met inflatie. Extra verhogingen voeren we alleen door als het echt nodig is en als deze duidelijk uitlegbaar zijn.
- Als we extra financiële middelen beschikbaar hebben, zetten we die met voorrang in op het realiseren van de gebiedsontwikkelingen en de economische ambities.
- We gaan uit van 100% kostendeckende heffingen. 'De gebruiker betaalt' is het uitgangspunt.
- We kijken jaarlijks kritisch naar onze uitgaven en reserves.
- De algemene reserve voldoet aan een gestelde norm van 10% van de algemene uitkering. De vrije ruimte binnen deze reserve zetten we in voor ambities uit dit coalitieakkoord.
- De algemene reserve van het grondbedrijf is gekoppeld aan onze ruimtelijke ambities. We vinden het vanzelfsprekend dat ook ontwikkelaars meebetalen aan deze ruimtelijke opgaven.
- We blijven lobbyen voor voldoende compensatie bij het Rijk voor onze taken en verantwoordelijkheden ('balans in taken en middelen voor gemeenten'). We krijgen steeds meer taken en regels toebedeeld vanuit het Rijk. Passende financiering is hiervoor nodig. Dit geldt nadrukkelijk voor jeugdhulp, maar ook voor opgaven rond energie, klimaat en woningbouw. Structurele taken vragen om structureel geld vanuit het Rijk.
- Een actieve lobby is van belang om cofinanciering te krijgen voor het realiseren van onze ambities. Dit geldt met name voor onze ruimtelijke ambities op het gebied van mobiliteit, wonen en energie en klimaat. We zetten actief in op het verkrijgen van provinciale, landelijke en Europese fondsen.

Portefeuilleverdeling

Froukje de Jonge Burgemeester

Portefeuille:

- Openbare orde en veiligheid
- Organisatie
- Regionale samenwerking en internationalisering
- Public Affairs
- Communicatie (inclusief lokale omroep)
- Kinderburgemeester en Jeugdcollege
- Weerbaarheid
- Brandweer

Nick Pruimboom (VDG) Wethouder

Portefeuille:

- Financiën & belastingen
- Economie, bedrijventerreinen en de haven
- Grondbedrijf
- Maatschappelijk vastgoed en wijk- en dorpshuizen
- Plan Lievekamp
- Plan zwembad
- Data, digitalisering en dienstverlening
- 5^e locoburgemeester

Kees van Geffen (VDG) Wethouder

Portefeuille:

- Werk- en inkomensondersteuning
- Armoedebeleid en schuldhulpverlening
- Arbeidsmarktbeleid
- Onderwijs
- Sport en gezondheid
- Energietransitie
- Plan zwembad
- 1^e locoburgemeester

Sidney van den Bergh (CDA) Wethouder

Portefeuille

- Stadsontwikkeling; waaronder de gebiedsontwikkelingen Euterpepark, Amsteleind, Schadewijk, Binnenstad en Raadhuiskwartier
- Woonbeleid en volkshuisvesting
- Ruimtelijke ordening en Omgevingswet
- Mobiliteit, Spooragenda en infrastructuur
- Landbouw, voedselproductie en Osse Polders
- Erfgoed
- Huisvesting arbeidsmigranten
- Programma Schadewijk
- 2^e locoburgemeester

Bekir Atman (D66) Wethouder

Portefeuille:

- Inwoners- en overheidsparticipatie en lokale democratie
- Inclusie en gelijke kansen
- Jeugd- en jongerenbeleid
- Verenigingen en subsidies
- Cultuur
- Klimaatbestendige leefomgeving (klimaatadaptatie en milieu)
- Afval- en grondstoffenbeleid
- Openbare ruimte
- Stadscentrum (CMO, markten, evenementen incl. kermis)
- Plan Lievekamp
- 3^e locoburgemeester

Hilde de Wit (VVD) Wethouder

Portefeuille

- Zorg, Wmo en welzijn
- Jeugdhulp en -zorg
- Vrijtijdseconomie: Recreatie & toerisme
- Evenementen
- Integratie en asielbeleid
- Programma Schadewijk
- 4^e locoburgemeester

Zo snel mogelijk na beëdiging van het college worden de aandachtswethouders voor de wijken en kernen toegewezen.

